

דער קורצער נוסח

קולטור-פלאַן

קראָנאַבערג 2025–2028

ONS

REGION
KRONOBERG

די אַ זאכן וויל רעגיאָן קראָנאַבערג טאָן

אַ גוט לעבן אין אַ חיותדיק קראָנאַבערג

די וויזיע פֿון רעגיאָן קראָנאַבערג איז אַ גוט לעבן אין אַ חיותדיק קראָנאַבערג. ס'ע זאָל זײַן צוצײַק צו וווינען, אַרבעטן און לעבן דאָ. קולטור און בילדונג קען דאָס בײַשטייערן דורכן שאַפֿן אַ דינאַמיש, אָפֿן און דעמאָקראַטיש קראָנאַבערג. דער קולטור־פּלאַן איז איין פֿון די הויפּט־סטראַטעגיעס וואָס פֿירט די אַרבעט פֿון רעגיאָן קראָנאַבערג אין אַ ריכטונג צו דער וויזיע.

רעספּעקט פֿאַרן מענטשן

די ווערטן פֿון רעגיאָן קראָנאַבערג האַנדלען זיך וועגן רעספּעקט פֿאַרן מענטשן. מיר האַלט עס פֿאַר וויכטיק אז יעדער אינדיוויד האָט דאָס רעכט צו קולטור און פֿרייהייט פֿון מיינונג. די קולטורעלע רעכט הייסן אז מע זאָל סײַ קענען איבערלעבן קונסט און סײַ אַליין אויסדריקן זיך קינסטלעריש.

קולטור און דעמאָקראַטיע

אין שוועדן איז די פֿרייהייט פֿון וואָרט, די קינסטלערישע פֿרייהייט און יעדן איינעם רעכט צו קולטור באַשיצט אין דער קאָנסטיטוציע און אַ וויכטיקער טייל פֿון אונדזער דעמאָקראַטיע. קולטור זאָל זײַן פֿאַראַן איבערן גאַנצן לאַנד. די אויפֿגאַבע פֿון דער נאַציאָנאַלער, רעגיאָנאַלער און קאָמונאַלער קולטור־פּאָליטיק שטייט אויף אַ פֿעסטן גרונט מיט אַן אַרויספונקט אין. דעמאָקראַטיע און מענטשן־רעכט.

די נאַציאָנאַלע קולטור־פּאָליטישע

צילן זענען דער אַרויספונקט

דער פֿונדאַמענט פֿון קולטור־פּלאַן קראָנאַבערג 2025 – 2028 איז די נאַציאָנאַלע צילן באַשליסט פֿון דער רעגירונג; דער ציל פֿון זעלבשטענדיקייט, דער ציל פֿון אַנטוויקלונג און דער ציל פֿון געזעלשאַפֿ:

טייקידעטשבלעז ופֿ ליצ רעד

עשימאָנדי אַ נײַז לאַז רוטלוק יד טימ עקיגנעהפּאָמאָ וואַ עקיגנעדאָפּסיראָ טנורג סלאַ טראָוו ופֿ טייהירפֿ רעד

גנומענלייטנאָ ופֿ ליצ רעד

טייקכעלגעמ אַ נבאָה לאַז רענייא רעדעי ובעל־רוטלוק סעד ניא נעמענוצלייטנאָ

”ליצ רעכעלטפֿאַשלעזעג רעד

וואַ טייקינימליפֿ, טייקשירעפֿעש פּיוא נקריוו נלאַז טעטילאָוו עשירעלטסניג גנולקיוונטנאָ רעכעלטפֿאַשלעזעג רעד

דריי לאַנגווייליקע קולטור־פּאָליטישע צילן מיט זעקס פּריאָריטעטן וועלכע וועלן פֿירן קראָנאַבערג אין אַ ריכטונג צו די צילן אין משך פֿון 2025–2028

רעגיאָן קראָנאַבערג אַרבעט אַקטיוו לויט די פֿאַרבאָדינגען פֿון קראָנאַבערג דאָ אין אונדזער טייל לאַנד, דעם מיטן פֿון דרום־שוועדן, פֿדי זיך צו נעענטערן די קולטור־פּאָליטישע צילן. מיר קאָאָפּערירן מיט דער מלוכה, די אַכט קאָמונעס אין דעם קאָנונטי, די פּראָפּעסיאָנעלן קולטור־לעבן, דער ציווילער געזעלשאַפֿט, די רעגיאָנען אין דרום־שוועדן, און דערצו אויך אינוווינערס און באַזוכערס אין קראָנאַבערג.

מיר היטן אַפֿ דעם מאָדעל פֿון קולטורעלער קאָאָפּעראַציע און די קראַפֿט פֿונעם שייכות צווישן

נאַציאָנאַלע, רעגיאָנאַלע און קאָמונאַלע פּריאָריטעטן – פֿאַר אַ רייכן און דינאַמישן קולטור־לעבן אינעם גאַנצן לאַנד. צוזאַמען זענען מיר די גאַראַנטיעס פֿאַר אַן אויסהאַלטעוודיקן און אינשליסנדיקן קולטור־לעבן מיט אַ ברייטער וואַריאַציע און הויכער קוואַליטעט דאָ אין קראָנאַבערג.

וואָס וועט געשען אין משך פֿון 2025 – 2028?

רעגיאָן קראָנאַבערג טראָגט אַפֿציעל דאָס אַחריות פֿאַרן קולטור־פּלאַן, נאָר מע פֿירט דורך מיט דער אַרבעט צוזאַמען מיט אַ סך אַנדערע אינסטאַנצן אין אַ ברייטער קאָאָפּעראַציע. מע קען ווידער לייענען וועגן ווי אזוי פּריאָריטעטן ווערן פּאָקטישע אינטערווענצן אין קולטור־פּלאַן קראָנאַבערג 2025–2028.

אין קראָנאַבערג זאָלן שפּערישקייט, פֿילמיניקייט און קינסטלערישע קוואַליטעט ווירקן אויף דער געזעלשאַפֿטלעכער אַנטוויקלונג

דער געזעלשאַפֿטלעכער ציל

- מיר אַנטוויקלען די פּעקייט פֿון דער ציווילער געזעלשאַפֿט פֿדי בייצושטייערן אַן אויסהאַלטעוודיק און שטאַרק קראָנאַבערג
- מיר פּראָטעזשירן די באַדייטונג פֿון דער קולטור און דער ציווילער געזעלשאַפֿט פֿאַר געזונטע און צוצײַקער ערטער און געזעלשאַפֿטן אין קראָנאַבערג

אין קראָנאַבערג זאָל יעדער איינער האָבן אַ מעגלעכקייט אַנטוויקלונגעמען אין דעם קולטור־לעבן

דער ציל פֿון אַנטוויקלונגעמען

- מיר היטן אַפֿ אַ צוטריטלעך קולטור־לעבן אין קראָנאַבערג – דאָ זאָל עס זײַן ליכט אויסצוניצן די רעכט צו קולטור
- מיר גאַראַנטירן די קולטורעלע רעכט פֿון אַלע קינדער און יונגע ליכט און פֿאַרהעכערן די גלייכמאַסיקייט אין קראָנאַבערג

אין קראָנאַבערג זאָל קולטור זײַן אַ דינאַמישע, אַרויספֿאָדערנדיקע און אומפּאָפּעלענדיקע קראַפֿט מיט דער פֿרייהייט פֿון וואָרט אַלס גרונט

דער ציל פֿון זעלבשטענדיקייט

- מיר פֿאַרזיכערן אַז סײַז דאָ אַ חיותדיק קולטור־לעבן מיט קולטורעלער פֿילמיניקייט, קוואַליטעט און קינסטלערישער באַניינג אין קראָנאַבערג
- מיר פֿאַרשטאַרקן דעם פּראָפּיל פֿון קראָנאַבערג וואָס איז שייך קינסטלערישער פֿרייהייט, פֿרייהייט פֿון וואָרט און ליטעראַטור.

דער ציל פֿון זעלבשטענדיקייט

אין קראָנאַבערג זאָל די קולטור זײַן אַ דינאַמישער, אַרויספֿאָדערנדיקע און אומאַפּהענגיקע קראַפֿט מיט די פֿרײַהײט פֿון וואָרט אַלס גרונט

דער ציל פֿון אַנטיילנעמונג

אין קראָנאַבערג זאָלן אַלעמען האָבן די מעגלעכקייט זיך אַנטיילנעמען אין דעם קולטור־לעבן

- פראָטעזשירן קוואַליטעט, קינסטלערישע באַניונג און אַרגאַניזאַטאָרישע אַנטוויקלונג, אַנטוויקלען אינטער־רעגיאָנאַלע קאָאָפּעראַציע אין "רעגיאָן־קאָאָפּעראַציע דרום־שטעט", אַנטוויקלען קולטור־פּאַליטישע קאָאָפּעראַציעס אויף עטלעכע ניוואָען צוזאַמען מיט די קאָמונעס, און דערצו אויך אויפֿוויזן און פֿאַרשטאַרקן די ראָלע פֿון די קאָמונעס אין דער קולטורעלן מאָדעל פֿון קאָאָפּעראַציע
- שאַפֿן גוטע פֿאַרבאַדינגען פֿאַר פּראָפּעגאַנדעלע קולטור־טוערס וועלכע וווינען און אַרבעטן דאָ

רײַטעט 2

מיר פֿאַרשטאַרקן דעם פּראָפּיל פֿון קראָנאַבערג וואָס איז שייך דער קינסטלערישער פֿרײַהײט, פֿרײַהײט פֿון וואָרט און ליטעראַטור

- מיר וועלן דאָס טאָן צוזאַמען אין משך פֿון 2025 – 2028 דורך
- זײַן אַ לערנענדיקע און מוטיקע אַרגאַניזאַציע וואָס אַנטוויקלען רוטינען און גרייטקייט פֿאַר אַדמיניסטראַטירן ענינים וועגן פֿרײַהײט פֿון וואָרט און קינסטלערישער פֿרײַהײט אין אַ פּאַלאַזירטער צייט
- אַנטוויקלען עקספּערט־קאָמפּעטענצן וואָס איז שייך פֿרײַהײט פֿון וואָרט אין אַ קאָאָפּעראַציע אויף עטלעכע ניוואָען אין דעם קולטורעלן מאָדעל פֿון קאָאָפּעראַציע
- ווייטער אַנטוויקלען די רעגיאָנאַלע אַרבעט צו פּראָטעזשירן ליטעראַטור

- דער אַזוי גערופֿענער ציל פֿון אַנטיילנעמונג האַנדלט זיך וועגן מענטשן־רעכט און איז אַ וויכטיקער אַרויספונקט פֿאַר דעמאָקראַטיע. די עפֿנטלעכע ספּיכע זאָל רעספּעקטירן די רעכט פֿון יעדן אינדיוויד צו קינסטלערישע איבערלעבונגען און דערצו אויך די מעגלעכקייט זיך אַליין קינסטלעריש אויסצודריקן

אין קראָנאַבערג זענען דאָ גוטע פֿאַרבאַדינגען צו אַקטיוו ביישטייערן צו דער אַרבעט מיטן קולטור־פּאַליטישן ציל פֿון אַנטיילנעמונג. די איינוווינערס אינעם קאָמונע, די "קולטורעלע קראָנאַבערגער", פֿאַרנעמען זיך מער מיט קולטור אין פֿאַרגלעך מיט אַנדערע שוועדישע קאָמונעס. סמאָלאַנד שטעלן זיך אַרויס מיט די אייגענע שאַפֿונגען

רעגיאָן קראָנאַבערג האָט צוויי פּראָיקטען פֿאַר בייזשטייערן דעם נאַציאָנאַלן קולטור־פּאַליטישן ציל פֿון אַנטיילנעמונג 2025 – 2028

רײַטעט 3

מיר היטן אַפּ אַ צוטריטלעך קולטור־לעבן אין קראָנאַבערג – דאָ זאָל עס זײַן ליכט אויסצוניצן די רעכט צו קולטור

- מיר וועלן דאָס טאָן צוזאַמען אין משך פֿון 2025 – 2028 דורך
- אָנבאַטן אַ ברייטן און וואַריירטן צושטעל פֿון קולטור מיט אַ גוטער געאָגראַפֿישער, דיגאַטאַלישער, פיזישער און שפּאַרקער צוטריטלעכקייט

- פּראָטעזשירן די מעגלעכקייט פֿון די נאַציאָנאַלע מינאָריטעטן וואָס איז שייך דעם אָפּהיטן און אַנטוויקלען זייערע קולטורן און שפּראַכן
- שאַפֿן קאָנדיציעס פֿאַר אַ פֿאַרבֿייטערטער אַנטיילנעמונג אין דעם קולטור־לעבן און דער טאַג־טעגלעכער קולטור פֿון מענטשן
- פּראָטעזשירן די סטרוקטורן פֿון דער ציווילער געזעלשאַפֿט און נייע מינים קאָאָפּעראַציעס און אַראַנזשירונגען

רײַטעט 4

מיר גאַראַנטירן די רעכט צו קולטור פֿאַר אַלע קינדער און יונגע לײַט און פֿאַרהעכערן די גלײַכמאַסיקייט אין קראָנאַבערג

- מיר וועלן דאָס טאָן צוזאַמען אין משך פֿון 2025 – 2028 דורך
- אָנבאַטן אַ קוואַליטאַטיווע רעגיאָנאַלע קולטור מיט קולטורעלער פּילמיניקייט און אַ גוטער צוטריטלעכקייט פֿאַר קינדער, יונגע לײַט און יונגע דערוואַקסענע, פֿאַרשטאַרקן די קאָאָפּעראַציע מיט די קאָמונעס וואָס איז שייך דער קולטור־אַרבעט אין דער שולע
- און, דער קולטור־שולע פּראָטעזשירן די אייגענע קולטורעלע אויסדרוקן פֿון קינדער, יונגע לײַט און יונגע דערוואַקסענע און זייער אַנטיילנעמונג אין דעם קולטור־לעבן און אין דער געזעלשאַפֿט

רעגיאָן קראָנאַבערג האָט צוויי פּראָיקטען פֿאַר בייזשטייערן דעם נאַציאָנאַלן קולטור־פּאַליטישן ציל פֿון זעלבשטענדיקייט 2025 – 2028

רײַטעט 1

מיר פֿאַרזיכערן אַ חיותדיק קולטור־לעבן מיט קולטורעלער פּילמיניקייט, קוואַליטעט און קינסטלערישער באַניונג אין קראָנאַבערג

- מיר וועלן דאָס טאָן צוזאַמען אין משך פֿון 2025 – 2028 דורך
- לאַנגווייליקן פֿאַרוואַלטן די אויפֿגאַבעס אינעם מאָדעל פֿון קולטורעלער קאָאָפּעראַציע און שאַפֿן סטאַבילע פֿאַרבאַדינגען און אַרענעס פֿון קאָאָפּעראַציע פֿאַר דער רעגיאָנאַלער אַרבעט

דער געזעלשאַפֿטלעכער ציל

אין קראָנאַבערג זאָלן שעפֿערישקייט, פֿילמיניקייט און קינסטלערישע קוואַליטעט ווירקן אויף דער געזעלשאַפֿטלעכער אַנטוויקלונג

קולטור האָט אַן אייגענעם ווערט, נאָר זי איז אויך גורם אין געזעלשאַפֿטלעכן נויץ און אַנדערע ווערטן. דער אַזוי גערופֿענער קולטור־פּאָליטישער ציל פֿון געזעלשאַפֿט האַנדלט זיך וועגן דעם: די "בינעפֿעקטן" פֿון קולטור און באַדיטונג אַלס אַ קראַפֿט פֿאַרן אַנטוויקלען די געזעלשאַפֿט. קולטור און די ציווילע געזעלשאַפֿט זענען אויך גורם אין געזעלשאַפֿטן וועלכע זענען אויסהאַלטעוודיקע וואָס איז שייך סאָציאַלע ענינים, דער נאַטור־סביבה און עקאָנאָמיע און האָבן וויכטיקע פֿונקציעס אין ענינים וועגן שטאַרקייט, זיכערקייט און קריזיס־גרייטקייט.

דורך דער נאַענטקייט פֿון דעם קליינעם רעגיאָן און אונדזערע מעטאָדן פֿאַר פֿאַרענדערונג האָט קראָנאַבערג גוטע פֿאַרבאָדינגען צו אַקטיוו ביישטייערן די אַרבעט וועגן דעם קולטורפּאָליטישן ציל פֿון געזעלשאַפֿט.

רעגיאָן קראָנאַבערג האָט צוויי פּראָריטעטן פֿדי בייצושטייערן דעם נאַציאָנאַלן קולטורפּאָליטישן ציל פֿון געזעלשאַפֿט 2025 – 2028

רִיאָרִיטעט 5

מיר אַנטוויקלען די פֿעיקייט פֿון דער קולטור און דער ציווילער געזעלשאַפֿט פֿדי בייצושטייערן אַן אויסהאַלטעוודיק און שטאַרק קראָנאַבערג

מיר וועלן דאָס טאָן צוזאַמען אין משך פֿון 2025 – 2028 דורכן

- פּראָטעזשירן די רעגיאָנאַלע קולטור־אַרבעט און די מעגלעכקייטן פֿון דער ציווילער געזעלשאַפֿט צו זיין אַ רעסורס אין דער אַרבעט מיט אויסהאַלטעוודיקער אַנטוויקלונג
- אַנטוויקלען די אַרבעט מיטן אינטעגרירן גלייכמאַסיקייט און דעם אַנאַליזירן גלייכמאַסיקייט אין דער רעגיאָנאַלער קולטור־אַרבעט
- פֿאַרשטאַרקן די אַרבעט מיט די קריזיס־ און גרייטקייט־ענינים און פּלאַנירן פֿאַרן אָפהייטן קולטור־געשעענישן און באַשיצן די קולטורעלע ירושה אין משך פֿון אַ פֿאַרהעכערטער גרייטקייט אָדער אַ מלחמה

רִיאָרִיטעט 6

מיר פּראָטעזשירן די באַדייטונג פֿון דער קולטור און דער ציווילער געזעלשאַפֿט פֿאַר געזונטע און צוצייַקע ערטער און געזעלשאַפֿטן אין קראָנאַבערג

מיר וועלן דאָס טאָן צוזאַמען אין משך פֿון 2025 – 2028 דורכן

- אַנטוויקלען די אַרבעט מיט אילוסטרירטע לעבנס־סביבות וווּ קולטור, קולטורעלע ירושה און קולטור־היסטאָריע זענען נאָטירלעכע טיילן אין דער אַנטוויקלונג פֿון פּלעצער און דערפֿער
- פֿאַרשטאַרקן דאָס שייכות צווישן דעם קולטור־סעקטאָר און אַן צוצייַק און אויסהאַלטעוודיק טוריסט־געשעפֿט מיטן פֿעיקייט זיך צוצופאַסן צו אַ וועלט אין פֿאַרענדערונג
- אַרבעטן פֿאַר אַן אַקטיוו שעפֿערישע אַנטוויקלונג אין דער געזעלשאַפֿט און פֿאַרהעכערן די קענטשאַפֿט וועגן ווי אַזוי קולטור קען פֿאַרבעסערן דאָס געזונט

די קולטור־פלענער פֿון די רעגיאָנען – אַ טייל פֿון דעם מאָדעל פֿון קולטורעלער קאָאָפּעראַציע

אַ רעגיאָנאַלער קולטור־פּלאַן איז אַ פֿאַרבאָדיג צו זיין איינגעשלאָסן אין דעם מלוכישן מאָדעל פֿון קאָאָפּעראַציע. דער מאָדעל פֿון קאָאָפּעראַציע הייסט אַז די מלוכה און די רעגיאָנען אַרבעטן צוזאַמען פֿדי צו גרייכן די נאַציאָנאַלע צילן פֿון דער קולטור־פּאָליטיק אינעם גאַנצן לאַנד. די קולטור־פלענער פֿון די רעגיאָנען זענען רעגולירט פֿון דעם געזעץ (2010 : 1919) און דער פֿאַראַרדענונג (2010 : 2012) און דערצו אויך די ריכטליניעס פֿונעם קולטור־ראַט און יערלעכע באַשלוסן וועגן תנאים.

די קולטור־פלענער האָט עטלעכע פֿונקציעס און אַ ברייטע צילגרופע

די קולטור־פלענער זענען אַ קולטור־פּאָליטישע דאָקומענט פֿון ראַמען און וויזיעס, וווּ די רעגיאָנען באַשרייבט זייערע פּראָריטעטן און ווי אַזוי זיי שטעלט זיך פֿאַר די נאַציאָנאַלע קולטור־אַליטישע צילן. זיי זענען אַ גרונט פֿון דיאָלאָג און פֿון קאָאָפּעראַציע מיט אַ סך שייכדיקע אָרגאַניזאַציעס וואָס איז שייך קולטור־פֿראַגעס אין דעם קאָנטי און אַ פֿירונג־דאָקומענט פֿאַר דער קולטור־אַרבעט פֿון דעם רעגיאָן. די קולטור־פלענער זענען אויך אַן אָפּליקאַציע צום קולטור־ראַט און אַ גרונט פֿאַרן צעטיילן מלוכה־געלט צו די רעגיאָנען

וועגן דעם קורצן נוסח פֿון קולטור־פּלאַן קראָנאַבערג 2025 – 2028. דאָ איז אויך פֿאַררופֿן אויף פֿאַרטיפֿערונג פֿון דעם מאָדעל פֿון קולטורעלער קאָאָפּעראַציע און דער רעגיאָנאַלער קולטור־אַרבעט פֿון רעגיאָן קראָנאַבערג, אינפֿאַרמאַציע וועגן ווי מע האָט דורכגעפֿירט פֿאַרענדערונגען און דעפֿיניציעס פֿון קולטור־פּאָליטישע באַגריפֿן באַניצט אינעם קולטור־פּלאַן

[www.regionkronoberg.se/
kultur-och-upplevelser/
kulturplan-kronoberg](http://www.regionkronoberg.se/kultur-och-upplevelser/kulturplan-kronoberg)

STEINWAY & SONS

REGION
KRONOBERG

Region Kronoberg, 351 88 Växjö | 0470-58 80 00 | region@kronoberg.se